

Het nut van een aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders van charitatieve instellingen

Recente rechtspraak laat zien dat bestuurders van charitatieve instellingen met succes in hun privévermogen aansprakelijk kunnen worden gesteld, wanneer zij hun (vrijwilligers)werk niet goed doen. Een goede bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering kan voor hen van groot belang zijn.

Een bestuurder van een rechtspersoon is in beginsel niet aansprakelijk voor de schulden van de rechtspersoon. Wanneer een bestuurder echter “ernstig verwijtbaar” tekortschiet in de uitvoering van zijn bestuurstaken, kan hij aansprakelijk zijn voor de schade die hij hiermee veroorzaakt. Dit betreft zowel de schade van de rechtspersoon zelf als de schade van derden. Van ernstig verwijtbaar handelen van een bestuurder is eerder sprake dan men denkt.

De onoplettende penningmeester

De penningmeester van een afdeling van Het Nederlandse Rode Kruis was aansprakelijk voor de schade die ontstond doordat de bestuurssecretaris ruim EUR 160.000 verduisterd had. Het Rode Kruis begon een procedure tegen de penningmeester, aangezien bij de frauderende secretaris niets te halen viel. De rechter vond dat, hoewel de secretaris verantwoordelijk was voor de verduistering, het de bestuurstaak van een penningmeester is om fraude te voorkomen. Deze bestuurstaak had de penningmeester verzuimd na te komen. Het feit dat hij vanwege zijn drukke baan als accountant weinig tijd vrij kon maken voor de bestuursfunctie bij Het Nederlandse Rode Kruis, werd hem eveneens zwaar aangerekend.

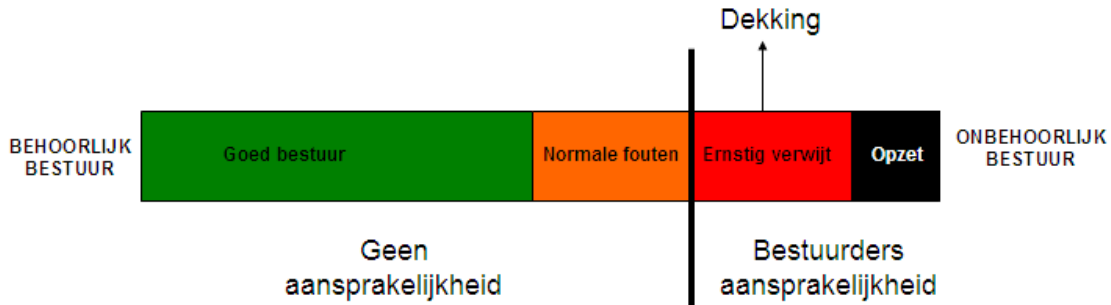
Vooruitlopen op een toekomst die niet komt

Een bestuurder van een charitatieve stichting die een restaurant voor jongeren met een achterstand exploiteerde had, vooruitlopend op de benodigde subsidieverlening door de gemeente Schiedam, een huurovereenkomst voor vijf jaar gesloten. De gemeente besloot om deze subsidie niet te verlenen, waarna de stichting failliet ging. De verhuurder verzocht daarop de bestuurder om zelf de huurtermijnen te betalen. De rechtbank oordeelde dat dit terecht was. De bestuurder heeft onbehoorlijk gehandeld door een langdurige huurovereenkomst aan te gaan zonder de zekerheid dat de subsidie zou worden verleend. De rechter ging voorbij aan het verweer van de bestuurder dat hij geen enkele vergoeding voor zijn bestuurswerk kreeg: “Ook van een vrijwilliger die bestuurder van een stichting wordt, mag prudent handelen in het maatschappelijk verkeer worden verwacht.” Vanwege de persoonlijke situatie van de gepensioneerde vrijwilliger werd het bedrag gematigd tot EUR 10.000,-.

Over maatschappelijke bestuursfuncties moet dus niet te licht worden gedacht. Dat het vrijwilligerswerk is, is voor de rechter geen excuus voor fouten. Bestuurders van charitatieve instellingen zullen zich, net als bij commerciële instellingen het geval is, als een behoorlijk bestuurder moeten gedragen, dus handelen als *een redelijk denkend bestuurder – onder dezelfde omstandigheden – zou handelen*. Doen zij dat niet, dan kunnen zij persoonlijk aansprakelijk zijn voor de schade die als gevolg van hun handelen of nalaten ontstaan is.

Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering

Een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering kan een belangrijk deel van de bestuurdersaansprakelijkheid dekken, namelijk het ernstig verwijtbaar handelen zoals in de twee voorbeelden. Schade die opzettelijk is veroorzaakt valt niet onder de dekking.

Een afzonderlijke verzekering van de bestuurdersaansprakelijkheid is nodig voor bestuurders, omdat de particuliere aansprakelijkheidsverzekering niet de bestuurdersaansprakelijkheid dekt. Het betreft hier immers handelen als bestuurder en niet als particulier.

Een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering kan worden gesloten door zowel de bestuurder zelf als de instelling waarvoor hij actief is. Voor charitatieve instellingen is het nuttig om een dergelijke verzekering af te sluiten aangezien zij zo zeker zijn dat er verhaal is bij onverhoopte bestuurdersfouten. Daarnaast is het – zeker bij vrijwilligers – ook een uiting van respect voor de inzet van de bestuurders, wat de kwaliteit van het bestuur alleen maar ten goede komt.

Een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering dekt ook de aansprakelijkheid van raden van toezicht, etc. Naast de schade dienen ook de kosten van (juridisch) verweer onder de verzekering te vallen. De premies voor een bestuurdersaansprakelijkheid zijn relatief laag, maar de dekking is beperkt tot de periode dat premie betaald wordt. Wel is het van belang om vooraf goed na te gaan tot welk bedrag en voor hoeveel aanspraken de aansprakelijkheid verzekerd dient te worden. Dit zal afhangen van de risico's die bestuurders lopen bij de uitoefening van hun functie. Een deskundige op het terrein van bestuurdersaansprakelijkheid, speciaal bij charitatieve instellingen, kan u hierbij van dienst zijn.

Indien u meer informatie wenst omtrent de bovenstaande onderwerpen dan zijn wij u hierbij graag van dienst. U kunt hiervoor dagelijks contact opnemen met mr. drs. Reinier W.L. Russell (Reinier.Russell@Russell.nl).

De algemene adresgegevens vindt u hiernaast.

